

VELLS RECORDS, SABA NOVA

Recordances d'un cantaire de l'Orfeó de Sants

Per Manuel Costa

El meu pare, en companyia dels seus dos que germans, va ingressar a l'Orfeó a l'edat de 16 anys. Per tal motiu els primers anys de la meua vida anaren units al cant coral, tota vegada que, a més d'assistir a tots els concerts que es feien a l'Entitat, el meu pare els diumenges, al matí, a casa, tenia per costum cantar.

Malauradament a rel de l'escissió que es produí a l'Orfeó allà per l'any 1925 el meu pare decidí no separar-se'n però si va deixar d'assistir-hi, llavors començà per mi una etapa totalment buida..

Quan tenia deu anys es va proclamar la República i llavors pels carrers de Sants, vaig veure onejar per primera vegada la bandera catalana, vaig començar a sentir parlar de Catalunya i en vaig començar a conèixer la Història que fins llavors m'havien escamotejat i que a mi m'entusiasmà, i a l'assistir durant tres anys consecutius a les colònies escolars que organitzava l'Ajuntament de Barcelona, vaig tenir ocasió d'admirar el paisatge d'alguna de les nostres comarques i també aprendre el bé de Déu de cançons catalanes que allà ens ensenyaven, cançons educatives la major part del mestre Llongueres..

Per aquells anys i coincidint amb aquests fets, els meus pares decidirem tornar a l'Orfeó, llavors tant per una cosa com per altre, començar per mi una etapa meravellosa per tot lo que anava descobrint, assistíem a tots els actes de l'Orfeó, funcions teatrals, concerts, audicions de danses i sardanes (vaig aprendre'n a ballar-ne desseguida sota el mestratge del meu pare). Excursions, aplecs, etc., que significava descobrir admirar tot el tresor de les cançons, danses i cultura catalanes, tradicions, país història, etc.. Tot lo que m'havien amagat a l'escola. Fins llavors havíem estat sotmesos a la dictadura de Primo de Rivera.

Els meus entusiasmes per tot el que anava descobrint s'anaren incrementant a mesura que transcorrien els anys, a l'Orfeó trobava tot allò que necessitava, inclòs cursos de català que impartia el mestre Lluís Vaqué.

Just quan vaig complir els 16 anys tot s'ensorrà, va començar la guerra civil, el local de l'Orfeó va ésser ocupat per forces anarquistes que instal·laren un centre de les seves "patrulles de control", l'Orfeó restà per aquests fets inactiu fins al juny de l'any 1937 que, després dels fets de maig, que significaren entre altres coses la desaparició de les "patrulles de control", permeté que la gent de l'Orfeó recuperés el seu estatge, gràcies a les gestions del seu president Sr. Oliva. Es reiniciaren les activitats encara que molt migrades, doncs la guerra s'emportà la major part del jovent i jo mateix vaig ésser també mobilitzat a l'edat de 17 anys.

No vaig tornar a casa llicenciat fins als 22 anys, va ésser el dissabte dia 4 de juliol de 1942 i el dilluns dia 6 vaig ingressar amb un goig i emoció indescriptibles com a cantaire a l'Orfeó de Sants, al costat del meu pare. Vaig trobar un Orfeó bastant canviat degut a la situació política, tot s'havia de fer en castellà, l'Orfeó es deia "Orfeón", el teatre en castellà, les cançons en qualsevol idioma que no fos el català, des de cursos de català, ni sardanes, ni res de res, jo crec que inclús ens privaven de respirar en català. També la Directiva de l'Entitat era nomenada des de la "Jefatura de las FET y de las JONS", llavors vaig saber que el nostre estatge, el entrar a Barcelona les forces que guanyaren la guerra, va ésser també ocupat durant un any i mig, no es pogué recuperar fins al maig de 1940, gràcies a les gestions de diversos associats, recolzades per

persones addictes al “régimen” però que no veien amb bons ulls que es destruïssin tots els centres culturals i artístics de Catalunya, com pretenien els guanyadors de la guerra. Una vegada més l'Orfeó s'havia salvat, mentre durant la maltempsada desapareixien de Sants, el Círcol, el Casino i altres Entitats totes elles purament recreatives

Com a conseqüència d'aquesta situació, recordo que al local de l'UEC, Entitat on també havia ingressat com associat, vaig tenir una discussió amb uns companys, relacionada amb l'Orfeó, que consideraven que era improcedent col·laborar amb l'actual situació, jo vaig mantenir resoludament el criteri que calia, per damunt de tot, mantenir actives les Entitats, que això no significava una col·laboració amb el règim, com sostenien ells, sinó més aviat una resistència, confiant que així, si ens manteníem amb fermesa, la situació podria anar canviant i amb el temps poder seguir aquella tasca que amb tant d'encert havien iniciat els nostres pares.

Varen passar els anys fent bonament allò que et permetien fins a mitjans del 1947 (?) que a l'haver canviat la situació internacional, com a conseqüència de l'acabament de la guerra mundial amb la victòria dels països democràtics i la consegüent desaparició de les dictadures europees, el dictador del nostre país, cregué convenient suavitzar el règim polític que havia implantat per tal de congraciar-se amb els països guanyadors i entre altres mesures, prengué la de què les Entitats establertes poguessin ja celebrar assemblees de socis i anomenar els Consells Directius de les mateixes, tal com s'establia en els reglaments de les pròpies Entitats

Cal fer constar, abans de seguir endavant, que durant aquests anys del 1940 al 1947 a l'Orfeó s'hi desenvoluparen les següents activitats: Teatre a càrrec del quadre escènic de l'Entitat, concerts corals, audicions de danses, també es mantenia activa la Secció de Cultura Física, amb sessions de gimnàstica i la introducció del Ping-pong, esport del que formaren varis equips de joves, noies, infantils i veterans que degudament federats, participaven a campionats i torneigs. També es constituí la Secció de Música de Càmera de quina Junta de Govern en vaig formar part amb el càrrec de Secretari, que cuidà d'organitzar diversos concerts al nostre estatge. En canvi, ignoro per quin motiu, es mantingueren inactives les Seccions d'Excursionisme i la Biblioteca. Crec que l'actuació més destacada del cos coral, durant aquests anys, va ésser la interpretació dels cors interiors de l'òpera Parsifal al Gran Teatre del Liceu. Una altra cosa a destacar per la seva significació i per la gran quantitat de socis que hi participaren, va ésser l'excursió de fi de curs que esdevingué col·lectiva, a la Vall de Núria, i que tingué lloc el 16 de juliol del 1944, on ens traslladàrem en un tren especial, totalment ple, cantàrem en aquell Santuari els Goigs a la Mare de Déu i estrenarem una salve que el mateix mestre Pérez Moya havia escrit amb aquesta finalitat. Estic segur que va ésser la primera vegada que des de Sants sortia una expedició col·lectiva per visitar Núria.

Celebrada la primera assemblea de socis de la postguerra, es forma el primer C.D. Democràtic, del qual en vaig formar part com a secretari, la primera gestió de tots els nous consellers fou la de presentar-nos a la “Jefatura de Policia del Distrito”, on havíem sigut citats, per tal de prendre'ns l'afiliació i fitxar-nos per haver acceptat ser directius d'una Entitat “rojo-separatista”

La segona gestió va ésser la d'obrir i reactivar immediatament la Secció d'Excursionisme i Fotografia i la Biblioteca, començant a treure'n la pols a cumulada durant vuit anys de clausura, tant en les dependències com en el material i a continuació classificar llibres i ordenar fitxes per un costat i per altre organitzar excursions, campaments, exposicions de fotografies, etc.

S'escolaren tres anys durant els quals poca cosa se'n podria explicar, únicament el fet de que per apropar-se la data del cinquantenari de la fundació de l'Entitat, els que formàvem el C.D.

decidírem que calia renovar la composició del mateix, procurant donar entrada a associat que per la seva personalitat i vinculació a l'Orfeó, poguessin donar a dita efemèride el relleu i brillantor que l'Entitat mereixia. I després d'una assemblea bastant inquietant quedà constituïda la Junta del Cinquantenari, els primers càrrecs de la qual foren ocupats pels Srs. Rafael Masclans, president, Jaume Masdeu, Sots-president, i Vicenç Fusté, secretari.

El pare del Sr. Masclans era del grup de fundadors de l'Orfeó i també n'havia sigut president, donà entrada com associat al seu fill des de molt jove, i aquest havia assistit a tots els actes que es celebraven des de la llotja que tenien permanentment llogada la família Masclans, però mai havia intervingut en cap activitat. El primer pas que donà el Sr. Masclans al ser elegit president, va ésser visitar al mestre Pérez Moya per dir-li que havia acceptat la presidència de l'Orfeó amb el propòsit de fer-hi una bona feina i amb aquesta intenció l'anava a veure com a la persona més idònia que ell coneixia per fer-li la pregunta següent. "Vol explicar-me què és un Orfeó?", per tota resposta el Mestre li lliurà un exemplar del llibre "Pel nostre ideal" del mestre Lluís Millet i li digué "aquí trobarà la resposta a la seva pregunta".

Cal tenir present que els del "régimen" a més de clausurar les Entitats, havien també desarticulat la "Germanor d'Orfeons de Catalunya", organisme que des de la seva constitució, havia cuidat d'orientar i difondre per tot el país les activitats dels nostres orfeons. Convençuts els directius del nostre Orfeó que era molt necessària la reconstrucció de l'esmentat organisme, començaren a entrevistar-se amb directius dels orfeons Català i Gracienc, per a interessar-los a realitzar gestions per aconseguir aquesta finalitat, a tot arreu trobaren molt bones paraules, però nul·la decisió, veritablement hi havia molta por, i la qüestió era molt delicada degut a la situació que vivia el país.

S'iniciaren les festes del Cinquantenari amb un acte d'obertura que es celebrà el 10 de desembre del 1950 (coincidint amb la data d'aparició del primer manifest de constitució del nostre Orfeó, 50 anys enrere) els actes programats foren, assistència, a una missa a la Parròquia de Santa Maria de Sants oficiada pel rector Mn. Alomà, presidida per la nostra senyera, que es col·locà al costat de l'Altar Major, i a la que foren invitades totes les autoritats de la ciutat i entre altres els qui hi van assistir, fou el Batlle Sr. Baró de Terrades, a la sortida de l'església s'aviaren un gran estol de coloms missatgers de la Societat Columbòfila de Catalunya, i a continuació es ballaren sardanes i danses a la plaça. A la tarda al nostre estatge es celebrà un concert de dues parts, entremig de les quals feu una magistral dissertació el nostre consoci Octavi Saltor, el programa d'aquests actes s'havia imprès en català, era la 'primera vegada que es feia des de l'acabament de la guerra civil. La conseqüència foren dos denúncies, una contra la impremta Morera per haver imprès un programa en català fent constar que era de l'Orfeó de Sants, i l'altre contra l'alcalde de la ciutat "Por haber asistido a un acto de afirmación catalanista". Immediatament el Sr. Masclans es personà al Govern Civil, pagà la multa imposada a la impremta i a continuació s'entrevistà amb el propi Governador Civil exposant-li per quins motius els catalans fem les coses en català, i fou tan convincent i raonable, que, a l'acabar, el governador, a petició del Sr. Masclans, feu un donatiu per col·laborar a les festes del cinquantenari doblant la quantia de la multa imposada. També s'entrevistà amb el cap de departament de censura d'on havien partit les denúncies i després amb l'alcalde que feu tres donatius, un de l'Ajuntament, un altre con a gerent de "La España Industrial" (Els seus antecessors en el càrrec havien sigut els padrins de la nostra senyera) i un altre com a particular, associant-se a més a l'Entitat ell i els seus tres fills.

Continuaren les festes del cinquantenari durant tot l'any 1951 i una de les que cal destacar, fou la visita col·lectiva a Montserrat (8 de juliol 1951) on s'hi invitaren i hi assistiren representacions de diversos orfeons, acabada la missa es féu concert a la plaça del Monestir i es ballaren sardanes, en acabar el concert, veient les diverses senyeres dels orfeons assistents, l'Abat Aureli M^a Escarré, es dirigí al nostre president expressant-li la seva satisfacció per aquell primer aplec d'orfeons, a Montserrat, li replicà el Sr. Masclans diluent-li que aquell acte no era, en realitat, un

aplec d'orfeons, ja que únicament hi assistien representacions d'alguns i que ell es comprometia a fer tot el possible per què fos realitat un autèntic aplec i procurar que aquell dia hi assistissin tots, per tota resposta l'Abat Aureli l'abraçà. Durant el dinar a l'hora del brindis el Sr. Masclans, conseqüent amb els seus propòsits, anuncià públicament la seva decisió de procurar el restabliment de la Germanor d'Orfeons de Catalunya i l'organització d'un aplec a Montserrat, portant-hi una llàntia votiva i compromentent a recolzar aquest propòsit a tots els representants dels diversos orfeons assistents a l'àpat, li contestà el representant de l'Orfeó Català Sr. Vilarga, assegurant-li la seva més absoluta col·laboració.

Les festes del cinquantenari es clausuraven el 16 de febrer del 1952, amb l'audició al Palau de La Música Catalana de les obres "Magnificat" de J.S. Bach i la "Novena Simfonia" de Beethoven. On l'Orfeó demostrà trobar-se en plenitud de forma davant un auditori que omplia totalment el Palau.

Durant aquests anys es separà de l'Entitat el director de l'esbart, junt amb alguns dansaires i constituí un altre esbart a la barriada, a l'Orfeó es nomenà un nou director i l'esbart prosseguí la seva normal activitat.

Es prosseguiren les gestions i contactes amb altres orfeons per aconseguir el restabliment de la germanor, i inicialment començà a editar-se una revista dels orfeons, per acabar constituint-se el Secretariat d'Orfeons de Catalunya.

L'any 1954, al complir-se el desè aniversari de l'Orquestra Municipal de Barcelona, el mestre Toldrà volgué celebrar-ho amb l'audició de la 9^a Simfonia, i decidí que el cor el constituís l'Orfeó de Sants, per quina ocasió interpretarem novament la novena en dues audicions.

Durant els 4 anys de presidència del Sr. Masclans, el nostre Orfeó intensificà molt llurs actuacions, tant en concerts com en funcions teatrals i totes les activitats de les diverses seccions, incrementades amb la d'Amics del Teatre i Tertúlies Culturals, gràcies a la gestió d'aquell gran president, que impulsà a tothom, influint amb la seva consigna d'actuar cara enfora.

Renovada la directiva, fou nomenat president el Sr. Jaume Rius, que procurà mantenir l'Orfeó a l'alt nivell on l'havia trobat, dos fets molt greus però feren trontollar la bona disposició dels directius i la normal activitat de l'Entitat. El primer fou que el mestre Antoni Pérez Moya, caigué greument malat, quedant impossibilitat de poder seguir cuidant de la direcció del nostre cos coral, interinament se'n féu càrrec el sots-director Sr. Mon. El segon fou que el propietari del nostre estatge, ens feu conèixer els seus propòsits d'enderrocar-lo per construir un bloc d'habitatges, deixar-nos una petita saleta per l'Entitat. Estudiada la proposició es veié desseguida que no era viable, tota vegada que l'Entitat es veuria impossibilitada de realitzar cap de llurs activitats; llavors la contraproposta dels nostres directius fou la d'adquirir en propietat l'immoble, proposició que no fou acceptada pel propietari i davant el desacord s'inicià un llarg període de lluita, portant la qüestió per part del propietari als tribunals per aconseguir que ens fes aplicada la llei de "Desahució". La qüestió era que si es reconeixia que era l'Orfeó de Sants era una Entitat cultural i artística no ens podia ésser aplicada dita llei, però si es demostrava que l'Entitat era simplement recreativa llavors sí que ens podia ésser aplicada

La lluita fou llarga i molt dura, el propietari, naturalment, defensava els seus interessos, per l'Orfeó en canvi era una lluita de supervivència, ja que a Sants per aquella època no hi quedava cap altre local que pogués servir per hostatjar-nos-hi i poder prosseguir les nostres activitats. Es creà una comissió per cuidar del manteniment del plet, presidida pel Sr. V. Fusté, que s'hi

esmerçà amb tota la seva voluntat i no descuidà ni un sol detall, totes les personalitats del món cultural i artístic de Barcelona, testimoniaren a favor de l'Orfeó reconeixent-lo com Entitat netament cultural i artística, en canvi els nostres bons amics eclesiàstics, tant el rector de Sants com el bisbe de Barcelona, s'abstingueren d'intervenir-hi quan els invitàrem a fer-ho (És que el Propietari era també president de la Junta d'Obres del Temple de Santa Maria de Sants), una altra de les persones que invitàrem a què actués de testimoni fou l'abat de Montserrat, Dom Aureli M^a Escarré, com sempre ens atengué molt bé i ens digué que, de moment no intervindria, però si les coses ens anessin molt malament, llavors l'aviséssim que ja intentaria fer tot el que pogués. Malgrat el testimoniatge de tantes personalitats, el veredict del jutge municipal, fou contrari a l'Orfeó, per tant s'hagué de presentar recurs i el plet passà llavors al jutjat de 2a instància, el veredict del qual seria definitiu. En tot això s'escolaren alguns anys, durant els quals si bé l'Orfeó va prosseguir la seva tasca ininterrompudament tot es feia però amb l'ai al cor, doncs tots sabíem que en qualsevol moment tot l'esforç se'n podia anar en orris, malgrat tot no decaigueren els ànims i es mantingué la lluita aportant-hi a més per part d'alguns socis els cabdals, doncs la caixa de l'Entitat estava exhaurida i per mantenir els plets calia abocar-hi diners contínuament. Es renovà la directiva passant a ocupar la presidència el Sr. Joan Llopart i per resoldre la qüestió d'interinitat en la direcció de l'Orfeó fou nomenat nou director el mestre Elisard Sala, en què des de feia uns anys es cuidava de les activitats de la Secció d'Amics de la Música.

Per la seva significació, és molt important la realització i assistència al primer aplec d'Orfeons a Montserrat, que, tal com havia promès el Sr. Masclans a l'abat Aureli, es celebrà el dia 14 d'octubre del 1956 i quina organització anà a càrrec del Secretariat d'orfeons de Catalunya, del qual n'era membre directiu el nostre consoci Sr. V. Fusté, sobre el qual recaigué la feixuga tasca de l'organització de la festa, fou perfecta, es portà a Montserrat la Llàntia votiva dels orfeons, hi assistiren la majoria d'Entitats Corals, amb uns milers de cantaires, fou presidida pel Sr. Felix Millet, que era president de l'Orfeó Català, el qual feu un brillantíssim i exaltant parlament, contestat amb altre no menys exaltat de l'abat Aureli que ens inflamà a tots, malgrat la presència de nombrosos efectius de la Guàrdia Civil; dirigits pel mestre Lluís M^a Millet, cantàrem a la plaça del Monestir tota la massa de cantaires, entre altres cançons, El Cant de la Senyera, començaren a desplegar-se diverses banderes catalanes pels cims de les agulles que circumden el Monestir i nosaltres amb el pit bategant cantàvem a ple pulmó, mentre els guàrdies civils no sabien que fer.

Durant la presidència del Sr. Llopart vaig entrar novament a formar part del C.D. i em confiaren el càrrec de sotssecretari i Cap de Ponència de Cos Coral, durant aquest període va arribar el temut i esperant el "fallo" del Jutjat i segons ens va comunicar el nostre advocat ens era desfavorable, quan s'hagués firmat la sentència ja podríem iniciar el desallotjament de l'Estatge. Llavors va ésser quan férem l'últim intent per salvar la situació, un directiu pujà a Montserrat per informar del resultat a l'abat Aureli, aquest li digué que s'ocuparia de l'afer, ignorem quines gestions va realitzar, però a l'hora de firmar-se la sentència, aquesta ens era ja favorable i així poguérem restà allotjats al mateix lloc.

L'alegria entre tots feu indescriptible, per tot arreu on ens trobàvem ens abraçàvem i al cap d'uns dies es celebrà una assemblea extraordinària de socis, amb una assistència com mai s'havia vist, i es compté del feliç resultat dels plets. També es féu palès el reconeixent per l'ajuda de l'abat de Montserrat i volent donar una mostra del nostre agraïment a la comunitat d'aquella abadia, s'acordà organitzar una visita col·lectiva donar una mostra del nostre agraïment a aquell Monestir en acció de gràcies.

Com la caixa de l'Entitat estava, com hem dit exhaurida, i es devien molts diners a diversos socis, es pensà entre altres coses per recollir cabals, fer un sorteig, i aprofitant aquesta visita a Montserrat, se'ns va ocórrer que l'objecte a sortejar podria ésser una imatge de la M^a de Déu de Montserrat, que seria beneïda al mateix Monestir. Es féu la visita, durant la missa, el mateix abat Aureli beneí la imatge que portàvem, i fou tan emotiu l'acte de la benedicció que immediatament, allà mateix, tots els directius acordàrem que aquella imatge no es podia sortejar i que no havia de sortir mai més de dintre l'Entitat (Actualment està instal·lada al nostre Hemicicle).

Es renovà el C.D. i entrà de president el Sr. Josep Gibert, aquest Sr. Començà a actuar d'una manera molt estranya, era molt presidencialista i sobretot molt antiarfeonista i aviat es congruà entre els components de l'Entitat una animadversió envers aquest Sr., que prengué una tibantor molt destacada amb el nostre mestre E. Sala. Durant dos anys per Setmana Santa, férem al nostre estatge unes representacions anomenades "Imatges de la Passió" i després se'n féu una al Palau de la Música catalana, que fou comentada despectivament pel Sr. president i entre això i moltes altres coses, augmentà la tibantor. La Ponència del Cos Coral, recolzant, l'actitud del mestre, tingué una sessió amb el C.D. per desautoritzar la gestió del president, però veient l'actitud d'aquest i convençuts que de pro seguir amb aquella posició podria arribar a produir-se una altra escissió com la de l'any 1925, es resolgué deixar-ho córrer i de moment prendre paciència, esperant trobar altres ocasions per que aquell Sr. deixes la presidència de l'Entitat.

Amb el propòsit d'evitar mals majors i si era possible fer saltar l'actual president, junt altres companys, vaig tornar a entrar a formar part del C.D. ocupant novament el càrrec de Secretari i Ponència de Cos Coral.

Durant aquests anys el propietari de l'immoble, convençut que no podria prosseguir amb els seus propòsits, resolgué acceptar aquella proposició que se li havia fet al principi i ens proposà la venda del mateix. Acceptada l'oferta aquesta es realitzà amb el suport econòmic de la Caixa de Pensions.

Així acabà, de moment, el problema de l'estatge, però continuarien els que produïen les actuacions del president, que entre altres decisions arbitràries, valent-se d'un vot de confiança obtingut d'una manera fraudulenta, en una assemblea de socis, expulsà del C.D. a 4 consellers, i a partir d'aquí la situació de la directiva s'agreujà i la popularitat del president comença esllanguir-se. Com a conseqüència, varis associats resolguérem que calia efectuar un canvi i amb aquesta finalitat hi van haver varies entrevistes de les quals va sortir la decisió de renovar la directiva, cosa que s'aconseguí en la següent assemblea de socis, entrant a formar el nou C.D. el Sr. Esteve Calzada, que es presentà per ocupar la presidència. Així quedà resolta aquesta enutjosa situació. Lamentablement el Sr. Calzada moria al cap de pocs mesos i llavors ocupà la presidència el Sots president Sr. Ramon Palau.

Estudiada la situació econòmica de l'Entitat per tal de poder cobrir el crèdit que ens concedí la Caixa, no es veié altra solució que enderrocar l'actual i vell immoble, construir-ne un de nou amb 36 habitatges, i amb la venda dels mateixos poder cobrir el cost del solar i de l'edificació, l'operació es veié factible i així fou proposada i aprovada. Es nomenà una comissió d'edificació i tot seguit s'encarregà a un arquitecte la confecció dels projectes d'edificació i es gestionaren els permisos municipals i demes tràmits que es perllongaren excessivament.

Mentre es realitzaven aquestes gestions, el mestre E. Sala, decidí renunciar a la direcció de l'Orfeó i així ho feu per escrit al·legant raons particulars. Aquesta renúncia ocasionà una forta contrarietat i per resoldre el problema, de moment, s'oferí la direcció provisionalment al mestre Coll, que era director de l'Orfeó Atlàntida, mentre es buscava el director idoni que pogués i volgués continuar l'obra del nostre Orfeó. Després d'unes cordials entrevistes, s'oferí el càrrec al mestre Enric Ribó, que acceptà, procedint-se al corresponent nomenament i iniciant tot seguir llur tasca amb una sorprenent eficàcia.

Coincidint amb el canvi de director, havent-se apropiat el projecte d'edificació i obtingut ja els permisos corresponents, haguérem d'evacuar el nostre vell i estimat estatge, en el que s'hi havia ja celebrat el concert de comiat que dirigí encara el mestre A. Coll, i ens traslladàrem a la Parròquia de Sant Medir, on fórem acollits molt gentilment i hi restàrem durant els 4 anys que duraren les obres.

Acabat l'enderroc del vell immoble, es pensà en organitzar la festa de col·locació de la primera pedra, de la que havia de ser nova i acollidora llar del nostre Orfeó, per tal de donar-hi un fort relleu, es pensà que la primera pedra calia que fos de la muntanya de Montserrat, portant-la caminant des de aquell monestir fins el nostre solar i a continuació celebrar-hi audicions de sardanes, danses i concerts, a quina festa serien convidades diverses entitats i personalitats, així s'acordà i així es realitzà el dia 12 de desembre del 1965

El grup d'excursionistes de l'Entitat que havíem de recollir la pedra, en companyia de diversos socis i familiars que també volgueren assistir, ens traslladàrem a Montserrat en un autocar el dissabte a la tarda dia 18, al cambril de la Verge enfront de l'altar. Ens féu ofrena de la pedra el propi Abad Brassó, amb un sentit i emotiu parlament, corresponent al que prèviament havia fet el nostre sots-president Sr. Fusté, a continuació entonàrem el Virolai i després carregàvem la pedra a l'esquena i per relleus l'anàrem baixant pels camins d'aquella venerada muntanya, en mig d'una fosca pregona i vencent tota mena de dificultats. La primera etapa va acabar a Olesa on sopàrem, en companyia dels socis i familiars que hi havia arribat en l'autocar. Continuàrem després la ruta per Ullastrell, Rubí, i Valldoreix, on acabà la segona etapa, i on férem un suculent i molt necessari esmorza, que ens havien preparat les nostres mullers a la casa d'en J. Tous, i després d'un convenient descans, reprenguérem el camí per Vallvidrera i entrarem a Sants per pel carrer de Vallespir fins a la plaça del Centre, on es féu la recepció oficial de la pedra i es donà la benvinguda a aquell grup d'excursionistes que l'havien portat des de Montserrat, penjada l'esquena durant tota una freda i fosca nit d'hivern, cal destacar que la fredor ni la vam notar, segurament se'n va encarregar el nostre propi entusiasme i els 40 quilos que pesava la pedra, des de la plaça del Centre s'organitzà la desfilada precedits de municipals de gala, el grup portadors encara de la pedra, autoritats, representacions d'Entitats diverses i els cors claverians de la barriada amb les seves senyeres i una nombrosa multitud que anava engruixint a mesura que davallàvem pel carrer de Vallespir, St. Antoni, Alcolea i el nostre solar. La pedra fou col·locada en un trípede i després dels corresponents parlaments per part del president Sr. Palau, fou beneïda pel Rector i consoci nostre Mn. Daumal i col·locada al seu emplaçament, abocant-hi paletades de ciment el nostre director, presidents i diverses personalitats, entre les que cal fer esment del president de la caixa de Pensions. A continuació es feren les audicions de sardanes, danses i concert, acabant la festa amb un suculent dinar que bona falta ens feia.

Durant els 4 anys d'estada a St. Medir, les diverses seccions i quadre escènic de l'Entitat, es dissolgueren, exceptuant l'esbart dansaire que continuà la seva activitat, juntament amb el cos

coral i la secció infantil del mateix, que sota el mestratge del mestre E. Ribó, intensificà fortament la seva preparació i fruit d'aquest esforç, interpretàrem al Palau de la Música Catalana juntament amb la Capella Clàssica Polifònica i acompanyats per l'Orquestra Municipal de Barcelona i els corresponents solistes, l'obra de Honneger "Joana d'Arc a la foguera". També s'estudià una obra d'un capellà anomenat Tapies dedicada a la M^a de déu de la Misericòrdia, que s'interpretà a Reus, acompanyats també d'orquestra. Per diverses raons les files de cantaires, durant aquest, quedaren molt reduïdes i els que restàvem esperàvem amb autèntica ansietat, l'acabament de l'edificació del nostre estatge que avança pel nostre desig, massa lentament.

Una altra activitat que no es deixà del tot, fou l'excursionisme, que mantinguda per dos antics elements de la darrera Junta de Govern, de la Secció, va permetre reunir el grup que portà la primera pedra del nou casal.

Les dificultats per acabar l'edificació es multiplicaven contínuament i per afegidura el president Sr. Palau, que havia demanat en una assemblea un vot de confiança per encarregar-se personalment de l'obra i així li fou atorgat, es desentengué de la mateixa, al·legant diverses raons i quedant les obres paralizades durant un llarg període. Decidit a acabar amb aquella enutjosa situació, el sots-president Sr. V. Fusté, una vegada més, es convertí en l'home providencial i amb personal decisió, s'enfrontà amb els nombrosos problemes que hi havia plantejats i molt resolut i amb la seva reconeguda voluntat i dedicació donà l'impuls necessari per acabar l'obra, després fou confirmat amb el càrrec de president.

Veient doncs que s'apropava el dia de tornar a casa, s'organitzaren ja les festes d'inauguració del nou estatge i el cos coral ens tocà participar-hi, interpretant la "Missa en do major" de Beethoven, amb acompanyament d'orquestra i 4 solistes. Quan estava tot a punt es fixà el dia de la inauguració que fou el dia 16 de febrer de 1969, interpretàrem la Missa en dues audicions i després es feren altres festes

Per tal de tornar a reactivar totes aquelles seccions que s'havien dissolt durant el període d'estada a Sant Medir, el Sr. V. Fusté convocà una reunió de tots els antics directius, instant-los a col·laborar per tal d'aconseguir aquella finalitat i llavors, juntament amb altres companys, ens vam decidir una vegada més a fer un esforç per l'Entitat i ens dedicàrem a reactivar la secció d'Excursionisme i Fotografia. Varem començar per formar una gestora i escollit el lloc on pensàvem construir-hi les dependències de la Secció, vam programar la manera d'acondicional-ho i finançar-ho, dedicant-hi el nostre treball personal, els dissabtes a la tarda, durant tot un any i organitzant excursions mensuals amb autocar, durant un període de 5 o 6 anys, aquest esforç el veiérem també coronat per l'èxit, i així poguérem inaugurar les noves dependències de la Secció el mes d'abril del 1970, amb un senzill acte d'obertura, al qual hi assistiren diversos associats entre els quals, dos fundadors de la Secció, continuaren les celebracions amb projeccions de pel·lícules, audiovisuals, excursions, etc.

Havent entrat a la dècada dels 70 en el nou estatge i havent ja reorganitzat les diverses activitats de l'Entitat, auguràrem un futur esperançador i amb aquesta il·lusió ens mantinguérem an el nostre lloc, convençuts que la supervivència del nostre Orfeó, estava ja assegurada i així amb renovat impuls vàrem prosseguir la nostra tasca, que tan beneficiosa és per l'enaltiment i divulgació de la cultura del nostre poble

Barcelona, 6 de juliol del 1981

Manuel Costa